

RTU studiju kurss "Iegūtie runas un rīšanas traucējumi"**0L000 Liepājas akadēmija****Vispārējā informācija**

Kods	LA0118
Nosaukums	Iegūtie runas un rīšanas traucējumi
Studiju kursa statuss programmā	Obligātais/Ierobežotās izvēles
Atbildīgais mācītspēks	Baiba Trinīte - Doktors, Profesors
Apjoms daļās un kredītpunktos	1 daļa, 3.0 kredītpunkti
Studiju kursa īstenošanas valodas	LV
Anotācija	Studiju kurss sniedz zināšanas par iegūtām disfāģijām, dizartrijām un sejas nerva parēzi.
Mērķis un uzdevumi, izteikti kompetencēs un prasmēs	Studiju kursa mērķis: teorētiskā un praktiskā aspektā iepazīties ar iegūtiem runas un rīšanas traucējumiem pieaugušajiem. Studiju kursa uzdevumi: 1. Iepazīstināt studentus ar iegūtiem rīšanas traucējumiem, to novērtēšanas un terapijas iespējām; 2. Iepazīstināt studentus ar iegūtiem neiromotoras izcelsmes runas traucējumiem, to novērtēšanas un terapijas iespējām; 3. Iepazīstināt studentus ar mīmikas muskulatūras traucējumiem n.facialis parēzes rezultātā.
Patstāvīgais darbs, tā organizācija un uzdevumi	Studenti patstāvīgi analizē studiju kursa literatūru, gatavoja praktiskajiem darbiem, un eksāmenam.
Literatūra	Obligātā/Obligatory: 1. Atkinson, M. (2010). Basic Medical Science for Speech and Language Therapy Students. London: Whurr. 2. Cichero, J., & Murdoch, B. (2006). Dysphagia: Foundation, Theory and Practice. Chichester: John Wiley & Sons, Ltd. 3. Dobald, B. F. (2012). Motor Speech Disorders: diagnosis and treatment. Clifton Park, NY: Delmar, Cengage Learning. 4. Kent, R. (1997). The Speech Science. San Diego, CA: Singular Publishing group, Inc. 5. Trinīte, B. (2013). Orofaringeālā disfāģija. Epidemioloģija, diagnostika, kompensācijas un rehabilitācijas iespējas. Latvijas Ārsts, 12, 40-44. Papildu/Additional: 1. Āpinis, P. (1999). Cilvēks: anatomija, fizioloģija, patoloģija. Rīga: Apgāds Jāņa sēta. Citi informācijas resursi/Other sources of information: 1. Zinātniskajās datu bāzēs (EBSCO, Web of Science, SAGE Journal, Cambridge Journals Online, Science Direct, SCOPUS, Britannica Online u. c.) pieejamās publikācijas logopēdijas jomā. 2. www.dysphagiaresearch.org 3. www.asha.com
Nepieciešamās priekšzināšanas	Studentiem ir priekšzināšanas par attīstības dizartriju un orofaringeālās funkcijas traucējumiem, priekšzināšanas runas orgānu anatomijā, neiroloģijā un psihiatrijā.

Studiju kursa saturs

Saturs	Pilna un nepilna laika klātienes studijas		Nepilna laika neklātienes studijas	
	Kontakt stundas	Patstāv. darbs	Kontakt stundas	Patstāv. darbs
Disfāģija. Rīšanas procesā iesaistīto orgānu anatomija un fizioloģija. Disfāģijas cēloņi. Rīšanas traucējumu izmeklēšana un diagnosticēšana. Disfāģijas klīniskās izpausmes. Logopēdiskā palīdzība disfāģiju gadījumos.	16	20	8	26
Iegūta dizartrijs un runas apraksis Dizartrijas, anartrijas, apraksijas cēloņi. Klasifikācija pēc lokalizācijas un smaguma pakāpes. Dizartrijas un anartrijas klīniskās izpausmes, diagnosticēšana. Runas apraksijas klīniskās pazīmes, diferenciāldiagnostika. Dizartrijas, apraksijaslogopēdiskās korekcijas paņēmieni.	12	20	6	26
Sejas nerva bojājums. Sejas muskuļi, to inervācija. N.facialis saslimšanas etioloģija. Logopēdiskais darbs mīmikas muskulatūras kustīguma atjaunošanā.	4	12	2	16
Kopā:	32	52	16	68

Sasniedzamie studiju rezultāti un to vērtēšana

Sasniedzamie studiju rezultāti	Rezultātu vērtēšanas metodes
Pārzina centrālas un perifēras izcelsmes neiromotoriem traucējumiem (dizartriju, disfāģiju, sejas nerva parēzi), to patofizioloģiskajiem mehānismiem, diagnostiku un novēršanas iespējām.	Eksāmens.
Prot veikt neiromotoro traucējumu diagnostiku un novēršanu.	izpildīti praktisko nodarbību uzdevumi.

* Spēj analizēt un interpretēt novērtēšanas rezultātus; * Spēj integrēt no medicīnas kartes un citiem avotiem iegūtu informāciju; * Spēj noteikt citu speciālistu konsultācijas nepieciešamību, nosūtot klientu pie tiem laicīgi; * Spēj integrēt novērtēšanas laikā iegūto informāciju ar citiem saistītiem datiem, korekcijas mērķu nosprausnā; * Spēj izlemt par logopēdiskās iedarbības nepieciešamību; * Spēj iesaistīt šajā diskusijā klienta piederīgos un citus speciālistus; * Izprot specifisku terapijas metožu pielietojamības pamatojumu spēj pielietot atbilstošas terapijas tehnikas, izmantojot nepieciešamos materiālus un tehniskos palīg līdzekļus; * Spēj sagatavot mutisku un rakstisku ziņojumu par novērtēšanas un terapijas rezultātiem, iekļaujot novērtēšanas un terapijas laikā iegūto datu analīzi un interpretāciju; * Spēj diskutēt ar klientu par ilgtermiņā sasniedzamiem terapijas rezultātiem; * Spēj dokumentēt logopēdiskās iedarbības rezultātus un ikvienas izmaiņas iedarbības plānā.	Sekmīgi izpildīti klīniskās prakses uzdevumi. Sekmīgi nokārtots eksāmens.
---	--

Studiju rezultātu vērtēšanas kritēriji

Kritērijs	% no kopējā vērtējuma
Izpildīti praktisko nodarbību uzdevumi	20
Sekmīgi izpildīti klīniskās prakses uzdevumi.	20
Eksāmens	60
Kopā:	100

Studiju kursa plānojums

Daļa	KP	Stundas			Pārbaudījumi		
		Lekcijas	Prakt d.	Laborat	Ieskaite	Eksām.	Darbs
1.	3.0	16.0	16.0	0.0		*	